

APPENDIX-I

उत्तमपती शाहू सेन्ट्रल इन्स्टिट्यूट ऑफ बिजनेस
एज्युकेशन अँड रिसर्च, विद्यापीठ मार्ग,
कोल्हापूर - ४१६००४
एम् फिल संशोधन प्रकल्प

विषय: ६x सोलापूर शहरातील बंत्र भाग (पांवर लुम्स)
क्षेत्रातील असंस्कृत ग्रामगारांच्या सामाजिक-
आर्थिक परिस्थितीचा अभ्यास.

मुलाखतीची तारीख -

वेळ -

[अ] ग्रामगारांची ओळख -

[१] अ] माहिती देणा-या कागसारांचे नांव -

गांव - ता.बुध्ना - जिल्हा -

ब] वय -

क] जात - पोटजात

ड] शिक्षण - १] अध्याधीत २] प्राथमिक

३] माध्यमिक

इ] वैवाहिक दर्जा - १] विवाहित २] पितृ

३] अविवाहित ४] घटस्फोटीत

ई] वडिलांचा मूळ व्यवसाय -

उ] मूळ गांव -

आपण स्थलांतर वेळो आटे काय ?

होय / नाही

[२] कामगारांची कौटुंबिक माहिती किंवा पाषाणधुमि

बुद्धातील सवुण सदस्यांची संख्या

क्र. सं.	बुद्धातील व्यक्तीचे नाव	कामगारांची नावे	वय	पुरुष/स्त्री पु.-१ स्त्री-२	शिक्षण निरक्षर=० प्राथमिक=१ माध्यमिक=२	व्यवसाय प्रमुख शतर		वार्षिक उत्पन्न प्रमुख शतर	
१									
२									
३									
४									
५									
६									
७									
८									
९									
१०									
सवुण-					सवुण-				

[ब] कामगारची आजची कामाची परिस्थिती -

- १] मालकाचे नाव - नोंदणी-
- २] घुमिन्दी संख्या -
- ३] आपण किती दिवसापासून काम करीत आहात किंवा कामाचा कार्यकाळ -
- ४] आज पर्यंत आपण कोणत्या खात्याचा अनुभव घेतलात -
  - अ]
  - ब]
  - क]

- 4) आज पर्यन्त आपण किती कारखाने बदलतात -
- 5) तुम्ही कामाच्या संदर्भात तांत्रिक शिक्षण प्राप्त करून घेतले आहे का ? - होय / नाही.

[क]

कामगारांच्या सामाजिक परिस्थितीचा आढावा

१) सामाजिक संबंध आणि सोयी.

- १) तुम्ही कामाच्या वेळी इतर कामगारांना मदत करता काय ? होय / नाही.
मदतीचे स्वस्म -
- २) मालक अडीअड्यणीचे वेळी आपणास मदत करतात काय ? होय / नाही.
कोणत्या प्रकारची मदत - १) आर्थिक मदत
२) इतर स्वस्माची मदत

- ३) तुम्हाला सोबत काम करणाऱ्या कामगारांशी तुम्ही संबंध कसे आहेत - १) मैत्रीचे
२) कामापुरते

- जातीयता अथवा अस्पृश्यता कामगारांमध्ये मानली जाते काय ? होय / नाही.
होत असल्यास कोणत्या - १) रकाय जातीजमातीचे
२) सभोवतालच्या परिस्थितीनुसार

- ४) तुम्ही जेथे काम करता तेथील परिसर स्वच्छ हवा, प्रकाश वायुविजन या सोयीनी उपयुक्त आहे काय ? होय / नाही
असल्यास - १) कोंदट
२) गलिच्छ
३) दाट वस्तीमुळे

[२] 0 कामगारांच्या सोयी

- १) कामाच्या वेळी कामगारांना जेवण विझाती व इतर बाबीसाठी इतर बाबीसाठी सुटी देतात काय ? होय / नाही
किती तास सुटी देता -

२] बोनस या स्वस्मात् आपणाला कोणत्या प्रकारचे बक्षिस प्राप्त होते ? -

- १] वस्तुच्या स्वस्मात्
- २] पैशाच्या स्वस्मात्

३] कोणत्या सणाच्या वेळी बक्षिस प्राप्त होते. -

[३] कामगार संघटना

१] तुम्ही कामगार संघटनेचे सभासद आहात काय ? -

होय / नाही.

२] संघटनेचे नाव -

३] तुम्ही संघटनेच्या सभेस हजर राहता काय ?

- १] नाही
- २] काही
- ३] सर्व सभेना

४] कामगार संघटना कामगारांची आर्थिक सामाजिक परिस्थिती सुधारण्यासाठी प्रयत्न करले काय ?

होय / नाही.

५] या प्रयत्ना मध्ये कामगार संघटना कोणती वृत्ती स्विकारते. -

- १] संघर्षात्मक
- २] वैधानिक किंवा कायदेशीर
- ३] मालकांशी तडजोड करून अथवा समन्वात्मक

[४] कामगारांची कामाच्या संदर्भातील बांधीलकी

१] कामाबद्दल आपण समाधानी आहात काय ?

होय / नाही

२] नसल्यास -

- १] दुसरीकडे कोठे काम नसल्यास -
- २] इतर जला अकार्य नसल्याने
- ३] फक्त जीवन जगण्यासाठी

३] तुमच्या कामाच्या संदर्भात मालक तुम्हांस प्रोत्साहन अथवा उत्तेजन देतात काय ? -

होय / नाही

[५] कामगारांचे वास्तव्य व आरोग्य

१] तुम्ही राहता ते घर -

- १] स्वताचे
- २] भाड्याचे

२] राहत्या घराचे भाडे किती ? -

३] घरातील छोट्यांची संख्या -

- ४) घर कोणत्या प्रकारचे आहे ? १) मातोचे
२) तुराट्याचे
३) सिमेंटचे
- ५) घरात लाईटची सोय
आहे काय ? - होय / नाही.
- ६) पिण्याच्या पाण्याची सोय
कोणत्या प्रकारची आहे. - १) सार्वजनिक नळ
२) स्वतःचे नळ
३) बोअरिंग / विहीर
- ७) घरातील व सभोवतालचा
परिसर स्वच्छ आहे काय ? होय / नाही.
- ८) गृहोपयोगी साहित्य - १) सायबल २) पंखा
३) मोपेड ४) रेडिओ
५) टी.व्ही.
- ९) कारखान्यातील हवामानानुसार
आपणास कायमचा अथवा तात्पुरता
आजार होतो काय ? होय / नाही.
होत असल्यास त्याचे स्वरूप -
- १०) आपणास कोणत्या प्रकारचे
व्यसन आहे. १) धूमनाम
२) पान तंबाखू
३) मद्यपान

३) कुमभंगारं च्या अर्थिक परिस्थितीचा आढावा -

- १) वेतन व इतर बाबी
- १) यंत्रमाग उद्योगातील आपला सेवाकाल -
२) आपले मासिक वेतन किती आहे. -
३) मिळणारे वेतन आपणास पुरेसे वाटते काय ? होय / नाही
४) वेतन कोणत्या पध्दतीने मिळते - १) आठवडा
२) पंधरवडा
३) मासिक
- ५) आपण रोजंदारीवर काम करीत असल्यास
सध्याचा दर किती आहे. ?

६] आपणास वर्षातील पिवती दिवसा काम
खूपलब्ध होते -

[२] [अ] कामगारांची आर्थिक परिस्थिती

- १] तुम्हाला कर्ज घेण्याची आवश्यकता वाटते काय ? होय / नाही.
- २] कोणत्या कारणासाठी कर्ज घेता -
- ३] कर्ज घेत असाल तर
परिस्थितीनुसार किती कर्ज घेता -
- ४] कर्ज कोणाकडून घेता -
- १] सावकार
२] पतपेटी
३] सहकारी सोसायटी
४] बँक
५] नातेवाईक व मित्रमंडळी

[ब]

- [१] आपण बचत करू शकता काय ? - होय / नाही.
- [२] बचत करीत असल्यास -
- १] नियमित
२] अनियमित
- [३] बचतीचे कारण -
- १] अडोअडवणीसाठी
२] कर्ज पेडीसाठी
३] लग्न कार्यासाठी
४] सामाजिक उत्सवासाठी
- [४] बचत कोठे करता -
- १] पतपेटी
२] सहकारी सोसायटी
३] बँक
४] घरीच
- [५] बचत करीत नसल्यास कारण -
- १] उत्पन्नापेक्षा खर्च जास्त
२] बचत करण्याची क्षमता
राहत नाही.

[३] डामगारांना डाररवाच्या बाहेर मिळणाऱ्या
सुरव - सोयी व जैवाकृती, डाग्रीलची

- १) कामावरून आल्यानंतर आपण पेश्र्वाती घेता काय ? होय / नाही.
- २) घेत असल्यास किती तास -
- ३) साप्ताहिक अथवा सणाधारी सुट्टी
आपणास वेळेवर मिळते काय ? - होय / नाही
- ४) मिळत असल्यास वर्षातून किती सुट्ट्या
आपणास मिळतात -
  - १) साप्ताहिक
  - २) सणाधारी
- ५) सुट्टी घेत नसल्यास कारण -
  - १) रोजंदारीवर काम करीत असल्यामुळे
  - २) जादा काम करीत असल्याने
- ६) आपणास वाचन, लेखन,
सामाजिक अभिक्मी याबद्दल वेळ मिळतो काय ? होय / नाही.
- ७) कामाच्या व्यतिरिक्त आपणास इतर कोणतो क्ला अवकाश आहे काय ? होय / नाही.

८) कुटुंब नियोजन आपणास माज्य आहे काय ? होय / नाही.

[४] डामगारांचे डेडंबिकु मासिक सरासरी खर्च

मासिक उत्पन्न -

- अ) १) खाद्य पदार्थांवर होणारा खर्च - रु.
- २) दिवाबत्ती व जळण यावर होणारा खर्च - रु.
- ३) शौघीणिक व वैद्यकिय सेवावर होणारा खर्च - रु.
- ४) वस्त्रपूकीवर होणारा खर्च - रु.
- ५) मद्यपान, पान-तंबाखु, सिगारेट यावर होणारा खर्च - रु.

एकूण रु.

- ब) सामाजिक उत्सवावरील वार्षिक सरासरी खर्च - रु.